

2 3

februari | maart 2020

DOOPS GEZIND HAARLEM

jongeren pelgrimage 2020

twee-maandelijks magazine van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem

nieuwe 4
Haarlem-
mers

sneel 14
m@il

jongeren pelgrimage 2020

Het kantelmoment als thema voor de jongerenpelgrimage van 2020 is de introductie van het Koggeschip en de opkomst van de Hanzesteden in de late middeleeuwen. De samenleving transformeerde van een zelfvoorzienende landbouweconomie, naar handel en nijverheid. De steden in Noord-West Europa kwamen op en organiseerden zich in de zogenaamde Hanze.

Lübeck in het noorden van Duitsland fungeerde als een soort hoofdstad van de Hanze. Het vormt het einddoel van onze reis. Ook doen we Bremen en Hamburg aan. In Bremen staat nog een Koggeschip in het museum. In Hamburg bezoeken we o.a. de doopsgezinde gemeente.

De leiding is in handen van Nathalie Bienfait, Joep Stassen en Herman Heijn. ●

Data: 15 tot 22 februari
Verslag in de themadienst van maart

door Alex Noord

De meeste mensen deugen

onder de loep

Joep Stassen

droogleggen & opnieuw beginnen
Dry January: een maand lang geen alcohol. Veel mensen in mijn omgeving drinken de hele maand, vrijwillig, geen druppel. Als reden geven ze op 'het zuiveren van lichaam en geest'. Vasten is terug van weggeweest, niet zozeer als religieus ritueel, maar vooral als manier om af te vallen. Periodiek vasten (bijvoorbeeld twee dagen per week niet eten) blijkt effectief en is populair. Mensen vasten ook om zich te weren tegen de altijd en overal aanwezige eetprikkels. Matigen is moeilijk in een wereld van overvloed.

Dan maar even helemaal niets in plaats van wat minder.

In mijn kindertijd vastten wij thuis ook. Dat wil zeggen, direct na carnaval tot aan Pasen aten we geen snoep. Alle snoep die ik kreeg aangeboden, ging in mijn trommeltje. Na een lange periode van veertig dagen opende ik de trommel en at alsnog binnen een halve dag de inhoud op: een aan elkaar geplakte en verkleurde halfzachte korst van drop, koek, suikergoed en chocolade die zich slechts met grote moeite en met hulp van sterke tanden uit elkaar liet trekken.

Mocht vasten inderdaad gezond zijn, dan werd het effect grotendeels teniet gedaan door deze ongecontroleerde graai in de trommel met als onvermijdelijk gevolg een lange dag misselijk op de bank.

Ik raad alle januari-droogleggers af ons voorbeeld van vroeger te volgen. Stel je voor: alle aangeboden drank opslaan in een tank, en dan na afloop in een teug leegdrinken!

Ondanks de misselijkheid is me vooral bijgebleven de fijne ervaring van een nieuwe, schone start. Het gebeurde eens dat mijn moeder per ongeluk – zij bracht thee, koekjes en appel-partjes op een blad – het speelbord omstootte. We speelden monopoly en de ravage was groot: papiergeld, straten, pionnen en kanskaarten slingerden in het rond. Mijn broer, die aan de verliezende hand was, was er snel uit: we moesten opnieuw beginnen. Even wilde ik protesteren, maar ik was het eigenlijk wel met hem eens. Opnieuw mogen beginnen is een groot goed. ●

Rondom de jaarwisseling las ik een buitengewoon hoopvol boek. Het is een dikke pil geschreven door de historicus Rutger Bregman onder de titel *De meeste mensen deugen*.

In dit boek betoogt Bregman dat het algemeen gangbare negatieve mensbeeld niet klopt. In tal van voorbeelden laat hij zien dat de mens van nature geneigd is het goede te doen. Tegelijkertijd weet hij dat mensen geen engelen zijn. Of zoals hij zelf zegt: 'We hebben een goed been en een slecht been, de vraag is welk been we trainen.'

doen als Jezus

De vraag naar de goedheid van de mens raakt natuurlijk ook aan de religie. In één van de hoofdstukken wordt Jezus geciteerd die stelde dat je je niet moest verzetten wanneer iemand je op de rechterwang zou

slaan. Sterker nog, Jezus riep op om meer dan het gewone te doen: 'Keer wie je op de rechterwang slaat ook de linkerwang toe.' (Matteüs 5: 39) In feite roept Bregman op te doen zoals Jezus deed. Dat betekent kwaad niet met kwaad vergelden, maar iets verrassends anders doen. De grote mensen uit de wereldgeschiedenis Gandhi, King en Mandela waren hier toe in staat. In plaats van vergelding kozen zij voor een weg van heling en bevrijding uit de vicieuze cirkel van het kwaad. Tegenover iets slechts moet je juist iets goeds stellen. Met talloze voorbeelden onderstreept Bregman zijn betoog.

verfrissend

'Een nieuwe geschiedenis van de mens', het is de ondertitel van dit boek. We zijn ondertussen aanbeland in het jaar 2020, een nieuw decennium is aangebroken. We vieren en herdenken dit jaar 75 jaar bevrijding. Hoe verfrissend is het om juist dit jaar te beginnen met de hoopvolle stem van Rutger Bregman. Laat niet de cynici en de zwartkijkers het laatste woord hebben, maar de mensen die vervuld zijn van een nieuw en vredelievend mensbeeld.

... uit de vicieuze cirkel van het kwaad

Of om Jezus tot slot nogmaals te citeren, wederom uit de Bergrede: 'Gelukkig de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.' ●

In deze serie praten we met vier Nieuwe Haarlemmers over hun nieuwe leven.

De eerste in de reeks is **Rahaf** (35) uit Aleppo

‘soms is er maar een klein zetje nodig (...) om iemand op het juiste spoor te zetten’

‘Mijn Aleppo is er niet meer’

Rahaf heeft een universitaire opleiding Engels maar het helpt haar nog niet om hier werk te vinden. Nu wordt ze voor het eerst moeder. En dat is even genoeg.

door **Nynke Sietsma**

Opeens zat ze in een bungalow in het Drentse Vledder. Veenkoloniëengebied. Thuis, in Aleppo, maakte ze zeven dagen per week dagen van 8 tot 8. In haar tijdelijke onderkomen in Vledder lag haar leven na twee maanden om zich heen kijken en uitrusten nagenoeg stil.

Ze was alleen uit Syrië vertrokken en kende niemand. Er waren lieve mensen, iemand regelde met een crowdfunding-actie zelfs een speciale fiets voor haar en de natuur was mooi, maar de verveling sloeg toe. Er was niets te doen. Daarna kwam Alkmaar. Sneller dan verwacht kreeg ze een appartementje toegewezen in het Haarlemse Schalkwijk. Nu kon haar leven weer beginnen. Ze zou Nederlandse les nemen en weer een baan zoeken. Maar alles helemaal in je eentje uitvogelen in een stad waar je helemaal alleen bent valt niet mee. Rahaf verloor als kleuter ook nog eens haar arm na een auto-ongeluk. Ook haar moeder raakte destijds gehandicapt. ‘Als ik in Schalkwijk uit de bus stapte, moest ik eerst twintig seconden blijven staan om me te oriënteren. Waar ben ik eigenlijk?’

oud geworden

Rahaf zegt het lachend. ‘Ik moet er nu om lachen, maar ik heb veel gehuild. Op een avond had ik in mijn hand gesneden. Ik wist niet wat ik moest doen. Dat ik 112 niet moest bellen, wist ik wel maar wie dan wel?’, zegt ze. Ze belde bij de buurvrouw aan, maar die was op reis. De andere buurvrouw is blind. Niemand kon helpen. ‘Toen huilde ik nog harder.’

Met één arm is een appartementje meubileren een ondoenlijke klus. De nieuwe bank van Ikea, die ze kocht van een lening, stond een maand lang in de doos. ‘Ik ben nog jong,

vijendertig, maar ik voelde me wel zestig’, zegt ze. ‘Dat is trouwens iets wat ik van veel vluchtelingen hoor, ook van kinderen. We zijn oud geworden van de oorlog.’

een meisjes-familie

Toen was daar opeens hulp uit onverwachte hoek. Een Syrische muzikant trad op in Haarlem en Rahaf schreef op Facebook dat hij een geweldige muzikant was. Of ze een gratis kaartje wilde, schreef ene Karen onder haar bericht. Dat wilde Rahaf wel, al kon ze het niet geloven dat een vreemde zo aardig was. Op de avond zelf raakte ze met de Haarlemse Karen in gesprek, die meteen begreep dat de Syrische wel wat hulp kon gebruiken. Myrna, van Stem in de Stad, nam contact op met Rahaf. De volgende dag stond ze al in haar lege appartement. Twee stoelen stonden er, een bed en wat dozen. Myrna regelde hulpverlening en een beetje extra geld. De dozen werden eindelijk uitgepakt. Na twee maanden kon Rahaf eindelijk op haar nieuwe bank zitten. En er kwam een afwasmachine. ‘Ook wel handig als je maar één arm hebt.’

Nu, een paar jaar later, is het leven heel wat aangenamer voor de goedlachse Syrische. Haar man, een kookgek, is na anderhalf jaar wachten bij haar en kookt de heerlijkste gerechten en het mooiste: Rahaf hoopt in juni te bevallen van een dochter. ‘We hebben gewacht met een baby krijgen omdat we eerst werk wilden hebben. Maar we worden nergens aangenomen.’ En het leven wacht niet. Toen ze hoorden dat ze een dochter krijgen, juichten ze. ‘Ik kom uit een meisjes-familie. Ik kan helemaal geen jongens opvoeden’, zegt ze lachend.

burgerrechten

Ze mist haar oude leven in Syrië niet, zegt ze, ‘want mijn Aleppo is er niet meer.’ Ze kijkt bewust geen filmpjes en foto’s van haar geboortestad. Alle historische plekken, gebouwen en schatten die Aleppo zo mooi maakten, liggen in puin. Ze mist alleen haar ouders en zussen en broer intens. Haar ouders zijn achtergebleven in Aleppo, met haar zus en haar gezin. Ze maakt zich veel zorgen. De bommen vallen nog steeds.

Rahaf kon door haar handicap geen werk vinden in eigen land. Een paar jaar lang werkte ze in Saudi-Arabië als docent Engels aan een universiteit. Maar het land is een gevangenis voor vrouwen en ze werd nu niet op haar handicap gediscrimineerd, maar op afkomst. Syriërs kregen óf minder salaris toen de oorlog uitbrak, óf konden teruggaan naar hun eigen land. Dan maar terug, ook al is het oorlog, maar dan kan ik als vrouw tenminste over straat, dacht ze. Rahaf vond werk bij een organisatie die zich, nog steeds, inzet voor burgerrechten. Belangrijk, maar gevaarlijk werk. De overheid mocht van niets weten. Collega’s werden regelmatig gearresteerd en een tijdje gevangengezet. Eén collega keerde niet terug. De laatste keer dat Rahaf zelf werd ondervraagd, werd haar indirect gezegd dat het haar laatste kans was en dat ze beter kon vluchten. Dat deed ze. Zo kwam ze in Vledder terecht.

een bom

Wat haar heeft verbaasd is dat er zelfs Syriërs zijn die er niet altijd erg in hadden in welke realiteit mensen in steden als Aleppo of Damascus leven. Zelfs haar eigen man niet, die uit

Ze mist alleen haar ouders en zussen en broer intens. Haar ouders zijn achtergebleven in Aleppo, met haar zus en haar gezin. Ze maakt zich veel zorgen. De bommen vallen nog steeds...

een kustplaats komt waar het tot voor kort nog veilig was, omdat het ‘een stad van Assad’ is. ‘Dan zei mijn man ontsteld: de elektriciteit is drie uur uitgevallen! Terwijl wij in Aleppo regelmatig drie weken niet konden douchen en soms maandenlang geen elektriciteit hadden.’

Op een middag zat ze met haar man en neefje in een café in Aleppo. Er vloog een oranje bal door de lucht. ‘Wat was dat!’, riep haar man verschrikt. Rahaf keek niet eens op. ‘Een bom’, zei haar tienjarige neefje. ‘Maar wat gaat er nu gebeuren!’, zei haar man met grote ogen. ‘Tja, die gaat ergens neervallen en dan zijn er slachtoffers, of niet’, antwoordde Rahaf kalm. Ze moest grinniken om haar mans naïviteit, die maar niet kon begrijpen dat Rahaf en haar familie zo konden leven. En dat is ook niet te begrijpen, maar zo is het wel. ‘De bommen vallen continu. Dus blijven we gewoon naar de bakker en ons werk gaan. We leven. Dit is ons leven.’

Dat leven ligt nu achter haar. Dat is nu in Haarlem, met nieuw leven op komst. ●

Op zondag 8 december werden Annamarie Angenent en Christien van der Minne op hun belijdenis in de dienst gedoopt. De vrijdag ervoor zijn zij in een speciale zitting van de kerkenraad tot onze geloofsgemeenschap toegetroten. Beiden hebben zij een hartverwarmende geloofsgetuigenis geschreven, die hieronder in z'n geheel (Annamarie) en in verkorte versie (Christien) wordt weergegeven.

Niet alleen woorden, ook daden

Annamarie Angenent-Booij

Mijn naam is Annamarie Angenent-Booij en ik ben vandaag, 8 december 2019, 59 jaar geworden. Tijdens mijn jeugd ging ik naar een christelijke basis- en middelbare school. In deze kerk kom ik nu iets meer dan 26 jaar. Al die 26 jaar als lid van de tekenkring 'Dakhok'. Sinds 2006 ook betrokken bij De Gang en sinds 2012 als vrijwilliger bij de Archief en Bibliotheekcommissie. Voelde me altijd betrokken en vond het fijn om dingen te delen en met het geloof bezig te zijn.

Op 5 juni 2018 overleed mijn grote liefde Huub, de verdrietigste dag in mijn leven. Maar 5 juni 2018 was er ook vreugde en het gevoel met God is niemand alleen. De tekst 'ik ben er voor je' is heel belangrijk geworden.

Sinds dat moment, het gevoel van verdriet en vreugde samen, is er veel veranderd. Het gevoel met de kerk en God is intens geworden. Ook opeens weten hoe je je moet voelen, maakt dat ik het fijn vind om iedere week samen met andere gelovigen de kerk te bezoeken en de dienst bij te wonen. Inmiddels heb ik ook werk en een nieuwe liefde in de kerk gevonden. Het gevoel is zo goed dat ik graag volwaardig lid van de doopsgezinde kerk wil worden.

In Genesis 2:18 staat: *God, de heer, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.* Deze tekst doet me wat, het is ook echt gebeurd en ik voel het ook zo.

'... ik vind het fijn om iedere week samen met andere gelovigen de kerk te bezoeken...'

Ik geloof in God, dat hij troost geeft en mij altijd beschermt als het nodig is. Ik geloof ook in Jezus, in het waarmaken door middel van daden en het niet alleen uit te spreken in woorden.

God was er in mijn moeilijke tijden, maar ook nu het beter gaat. Ik wil bij God horen samen met de mensen die mij dierbaar zijn in de kerk, om elkaar te inspireren en van elkaar te leren. ●

Mijn Kairos-moment

Christien van der Minne-Kaars Sijpensteijn

Mijn weg hier naartoe is gestart in oktober 2009. Na de verkoop van het makelaarskantoor en de geboorte van eerste kleinkind Mats, wilde ik nog werken, maar ja wat en waar? In de krant vond ik een advertentie van De Wereld van Jansje. Kende ik niet, dus erlangs. En ik werd ter plekke verliefd! Verliefd op de fairtrade design-producten, op de biologische lunchroom en op de medewerkers. Dat gevoel is nooit meer overgegaan! Wat een ervaring was Jansje en wat heb ik daar veel geleerd. Deze doopsgezinde gemeente is samen met de Hartekampgroep de oprichter van Jansje. Ga je bij Jansje werken, kom je dus vanzelf in aanraking met mensen van deze gemeente.

In mijn begintijd bij Jansje vroeg de dominee mij een keer voor een dienst over het begrip *Kairos*, 'het geschikte moment', volgens filosofen. Het komt ook voor in het Nieuwe Testament bij Lucas (1:5-17). Zonder dat ik het zelf wist, is Jansje mijn *Kairos*-moment geweest. Jansje heeft mijn leven veranderd, beïnvloed!

De dienst begint vaak met: 'Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen' (Johannes 1:1-5). En dat trof me! Enorm. Elke keer. Wat een hoopvolle tekst, zo *to the point* heeft Johannes dit opgeschreven. Deze tekst gaf mij hoop en ik was niet de enige die deze hoop voelde. Want soms kan ik me zo moede-loos voelen van al het leed, van

... de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen

kinderen die dat moeten ondergaan, van de onverdraagzaamheid van mensen, ook en steeds meer hier in ons eigen land, onze aarde die het zo moeilijk heeft. Ik ben lid van Amnesty, Green Peace, Unicef, het Vergeten Kind en nog wel een paar. Ik doe wat ik kan, maar het voelt nooit genoeg. Wat een opluchting deze tekst, wat een rust geeft het! De duisternis is afhankelijk van het licht: als je een kaars aansteekt in een donkere kamer zie je de duisternis pas. De duisternis kan dus niet zonder het licht, het licht van de liefde, het vertrouwen en de hoop. Het licht heeft het alle drie in zich: liefdeskracht, geloof én hoop op een betere wereld. Voor mij vooral de hoop: de hoop van Paulus (1 Korinthe 13): 'hoop nog meer dan de liefde opdat het goede in de mens het reddt'. Dit eeuwige licht voedt en ondersteunt dit. Ook mij.

Wij zijn getrouwd in het Groene Kerkje in Oegstgeest, mijn geboortedorp. In mijn huwelijksbijbel staat de volgende tekst: (Exodus 3:14): 'en God zei tegen Mozes: "ik ben die ik ben"'. Ook zei Hij: "dit moet u tegen de Israëlieten zeggen: *ik ben* heeft mij naar u toe gezonden". Er is helemaal geen beeld nodig, géén oude man met baard op wolk. Juist door géén naam te geven en je géén beeld te vormen, dogmatiseer je niet. Want het onbenoembare, ongekende heeft geen naam nodig. Eeuwige of Liefdeskracht: het Eeuwige Licht dus. En dat Licht is overal: buiten in de natuur, de planten, de bloemen, in kinderoogen, in beelden of schilderijen die je ontroeren, in onverwachte ontmoetingen. Daar is de tekst van Johannes weer! ●

Jan van Breda
Brainstorm
 – I'm not alone

Expositie FOTOGALERIE DE GANG
 Opening vrijdag 3 april 16.30 uur
 Wees welkom!

Enkele jaren geleden werd bij fotograaf Jan van Breda een hersentumor aangetroffen. Gevolg: een ingrijpende operatie, een langdurige revalidatie en leren leven met beperkingen. Zoiets heet Niet Aangeboren Hersenletsel of kortweg NAH.

Met als titel *Brainstorm (I'm not alone)* maakte hij een 40-tal indrukwekkende portretten van lotgenoten.

Daarnaast raakte Jan gefascineerd door de flora van Curaçao. Het resultaat is de serie *Corazón nr. 1 t/m 5*, een vijftal fotocollages van de wondere wereld van dit eiland in de zuidelijke Caraïbische Zee.

Fotogalerie De Gang
 Grote Houtstraat 43 | Haarlem
 Ingang Frankestraat 24 | Haarlem
www.fotogaleriedegang.nl

even
 helemaal niets

door Ada Blom & Lieuwe Koopmans

Stilte...

Je kunt toch ook thuis stil gaan zitten! Ja, waarom zou je je naar de kerk spoeden, om daar een half uur niets te doen? En toch.

Je komt aan door de drukte van de Grote Houtstraat en loopt door de gedempt verlichte Gang. Je komt in de kerk, knikt wat naar de anderen, zoekt een goede plek: een stoel, in een bank. De kaarsen gaan aan, de klank van de gong trekt langzaam weg. Stilte, in de verte vaag wat geluiden, die de stilte nog benadrukken.

Zo stil kan het dus zijn.

Je hoeft een half uur niets, alleen maar er te zijn. Voor jezelf, maar samen met anderen. In die prachtige ruimte, met dat heldere licht dat door de mooie ramen valt.

Dan klinkt de gong opnieuw, door de Gang loop je de drukte tegemoet. Klaar voor deze dag.

Stadsklooster

Veel mensen denken na over zichzelf en de zin van het leven. Ieder op zijn eigen manier. Waar kun je dat beter doen dan op plekken die daarvoor bedoeld waren? Open en vrij, met of zonder woorden, met je hoofd of met je hart, alleen of samen. Op jouw manier.

Het Stadsklooster Haarlem wil wat verdwenen is weer teruggeven aan de stad. Op een moderne manier en op meerdere plekken in de stad kun je tot rust komen, luisteren naar muziek, de dagelijkse sleur doorbreken, iets kostbaars in iets ouds ontdekken en wie weet groeien in wie je bent en wat je wilt.

Iedere woensdag om 9.00 uur in de Grote Vermaning. Ingang via Grote Houtstraat 43
www.stadskloosterhaarlem.nl

Behalve in de Doopsgezinde Vermaning biedt het Stadsklooster ook stiltemeditaties op de volgende locaties:

- ▶ Grote- of St. Bavokerk | Grote Markt: ma 9.00 uur
 - ▶ Lutherse Kerk | Witte Herenstraat 22: ma 17.30 uur
 - ▶ Fonteinkerk | Schoterweg 14 – Frans Halsplein: di 8.30 uur
- Na deze stiltemeditatie is er de mogelijkheid om in gesprek te gaan met dominee Johan Schelling. Dit kan zonder aanmelding van 9.00 tot 10.30 uur.

- ▶ Fonteinkerk | Schoterweg 14 – Frans Halsplein: do 8.30 uur
- ▶ Hof20 | Begijnhof 20: do 9.00 uur
- ▶ Ontmoetingskerk Schalkwijk | Frankrijklaan 4: do 9.00 uur
- ▶ Oosterkerk | Zomerkade 165: vrij 9.00 uur
- ▶ Groenmarktkerk | Nieuwe Groenmarkt 16: elke werkdag van 14.00 tot 16.00 uur
- ▶ Josephkerk | Jansstraat 41: elke zaterdag, behalve de 2e zaterdag van de maand

Tweemaal een muziekfestijn

De dienst van zondag 23 februari staat in het teken van: Muziek uit IJsland. Op zaterdag 7 maart kan iedereen meedoen aan een Scratch-Mattheüspassie. Twee muzikale evenementen om niet te missen.

door Jan Marten de Vries

zondag 23 februari Muziek uit IJsland

De viering van de vierde zondag valt altijd onder de categorie 'muziekdienst'. De laatste jaren hebben we veel muzikanten van buiten in ons midden gehad. En dan letterlijk: van buiten. Een Moldavische sopraan, een Wit-Russische pianiste, een Mexicaanse mezzo, een Spaanse trombonist, een Finse violiste en nog veel meer. Ieder brengt zijn of haar eigen cultuur mee. Samen met de cantorij proberen we dat vaak te vinden in repertoire van de betreffende landen. Muzikanten van buiten halen, betekent dus ook een cultuuruitwisseling.

Na een van onze vorige diensten raakten Alex Noord en Jan Marten de Vries in gesprek met de IJslandse alt Anna Vála Ólafsdóttir. Er ontspon zich een gesprek over licht en donker. Anna Vála vertelde in prachtige bewoordingen over de schemer, die in IJsland natuurlijk totaal anders is dan bij ons. We realiseerden ons dat in het Midden-Oosten, de oorsprong van de Bijbel, het licht nóg anders is. Oude IJslandse verhalen hebben daarmee andere thema's dan bijbelverhalen. We vroegen ons af of de begrippen 'goed' en 'kwaad' misschien ook door de lichtval, de plaats op aarde dus, getekend worden.

Op dit moment zijn we volop met dit thema in voorbereiding. Natuurlijk klinken op 23 februari IJslandse liederen door Anna Vála (zang en cello) en de cantorij.

zaterdag 7 maart Scratch-Mattheüspassie

Op zaterdag 7 maart is in de Grote Vermaning een scratchdag: dan komen zanglustigen, individueel en uit diverse koren, samen om in één dag de Mattheüspassie van Johan Georg Kühnhausen (1640-1714) in te studeren en uit te voeren o.l.v. cantor Jan Marten de Vries. Dit werk volgt vrijwel hetzelfde bijbelgedeelte als de zo bekende Mattheüs van J.S.Bach (1685-1750), maar is kleiner in opzet. Het is daarentegen net iets uitgebreider dan de a capella (onbegeleide) Mattheüspassie van Heinrich Schütz (1595-1672). De passie van Kühnhausen duurt een uur, de begeleiding is voor orgel en cello. Voor het koor zijn er toch ruim twintig koorgedeelten om gedurende het stuk in te zetten. Al met al een ideaal stuk om in een dag in te studeren én uit te voeren. Er worden op 7 maart zo'n 40 koorzangers verwacht. ●

Men kan op twee manieren dit evenement bijwonen:

- ▶ Wie mee wil zingen kan zich opgeven. Een bescheiden koorervaring is gewenst. Deelname is gratis. Opgave en informatie bij: Jan Marten de Vries: jmdv2000@hetnet.nl of 06 28 41 96 84.
 - ▶ Wie alleen wil luisteren kan om 16.30 uur naar de kerk komen: Grote Vermaning | Frankestraat 24 | Haarlem
9.30 uur	inloop met koffie
10.00 uur	repetitie 1
12.30 uur	lunch
13.15 uur	repetitie 2
16.30 uur	uitvoering

mededelingen

wijk zuid

Na een feestelijke, mooie adventsviering in een vol kerkje, richten we ons nu weer op het nieuwe jaar dat voor ons ligt. Ook nu weer veel activiteiten waarbij u van harte uitgenodigd bent!

februari

- 4 februari | 10.00-11.30 uur koffieochtend
- 11 februari | 14.00-15.30 uur middag over 'bidden' onder leiding van ds Alex Noord, iedereen is welkom!
- 12 februari | 14.00-16.00 uur Mennonitica
- 18 februari | 10.00-11.30 uur bijbelkring onder leiding van ds Alex Noord

maart

- 3 maart | 10.00-11.30 uur koffieochtend
- 11 maart | 14.00-16.00 uur Mennonitica

emancipatieprijs

100 jaar vrouwenkiesrecht was voor Heemstede de aanleiding om een emancipatieprijs eenmalig uit te reiken. De 'Annie Klots emancipatieprijs' is genoemd naar een onderwijzeres die begin vorige eeuw ook na haar huwelijk is blijven werken, iets dat wettelijk verboden was. Willemien Ruygrok heeft deze prijs volgens de jury gekregen omdat ze van jongs af heeft gevochten voor non-discriminatie in brede zin. Uit het juryrapport: 'Tot slot noem ik in dit onvolledige overzicht nog haar functie van voorzitter van de doopsgezinde gemeente Haarlem. Van hieruit was en is ze actief betrokken bij 'De Wereld van Jansje', dat een moderne en kansrijke werkplek biedt voor mensen met een beperking'.

Spaar en Hout

In september ontving Linda Gols (locatiemanager) in zorglocatie Spaar

en Hout, het bronzen certificaat Milieu Platform Zorgsector uit handen van Adriaan van Engelen, directeur Milieu Platform Zorgsector. Hiermee is Spaar en Hout koploper op het gebied van duurzaam ondernemen in de intramurale zorg. Van oorsprong is Spaar en Hout een doperse instelling. En nog steeds is er een mooie band tussen Doopsgezind Haarlem, Spaar en Hout en de andere op dit terrein gelegen gebouwen en instellingen. De Stichting Huize Spaar en Hout heeft nu als doel: 'Het in stand houden van het monument Spaar en Hout, bestaande uit gebouwen en park aan de Kleine Houtweg te Haarlem en het behoud van het daarmee verbonden Doopsgezind erfgoed. De stichting beoogt dit doel te bereiken door onder andere het zonder winst oogmerk doen huisvesten van bejaarden.' De theekoepel die op het terrein ligt wordt regelmatig gebruikt als vergaderlocatie door o.a. de Stichting Weeshuis der Doopsgezinden.

kerkdiensten

Door de bewoners van Spaar en Hout en de andere locaties wordt zeer op prijs gesteld dat er een aantal keren per jaar een kerkdienst wordt gehouden waar een van onze dominees voorgaat. Vaak zijn het oecumenische diensten en doen we het samen met mensen van bijvoorbeeld het bisdom Amsterdam/Haarlem. In *Doopsgezind Haarlem* staan deze kerkdiensten ook altijd aangekondigd (bijna altijd op een donderdagmiddag om 15.00 uur). Deze kerkdiensten zijn openbaar en u bent dan ook van harte welkom.

50-plus

Op 13 maart is de volgende bijeenkomst in de Kleine Vermaning. Dr. Dick Kooiman (niet te verwarren met onze organist) zal vertellen over het onderwerp 'omgaan met schuld'. Dick was lector aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en zat in de Commissie van Toerusting van de PKN in Heemstede.

Regelmatig horen of lezen wij over ernstige fouten of overtredingen in de wereld om ons heen. Die kunnen begaan zijn door bijvoorbeeld vertegenwoordigers van het openbaar bestuur of leiders uit het bedrijfsleven. Het is echter niet eenvoudig dergelijke fouten toe te geven. Het erkennen van schuld kan immers leiden tot schadeclaims en eisen tot genoegdoening of in sommige gevallen zelfs tot het opleggen van strafmaatregelen. Maar schuld belijden kan ook heel bevrijdend werken, dat is ook de functie van een biecht. Bovendien is het in overeenstemming met het christelijke principe van boetvaardigheid. De vraag is dus: hoe gaan wij om met schuld? Die vraag zal worden behandeld aan de hand van recente gebeurtenissen en op basis van de berichtgeving daarover in onze kranten en tijdschriften.

Van tevoren eten we met elkaar. Graag opgeven bij Marijke de Jong 023 528 71 47 of mmdej@ziggo.nl.

buitendag

20 april 2020, Landgoed Groenendaal

Elk jaar organiseert het College van Diaconessen een Buitendag voor de 70-plussers in onze gemeente. Een dag voor gezellige onderlinge uitwisseling met daarbij een muzikaal feestje en een goed verzorgde warme lunch. Op het programma staat *klassieke muziek met een vleugje theater*. De pianistes Beth & Flo nemen ons mee in hun muziekwereld vol verrassingen. Als u een 70-plusser bent, krijgt u nog een persoonlijke uitnodiging thuis gestuurd. Daar zit dan ook de kaart bij waarmee u zich kunt aanmelden. Noteert u de datum alvast?

overleden

- mw. L. Willemse-de Ruig (Liesbeth) 28 oktober 2019, leeftijd 90 jaar te Haarlem ●

100 jaar MCC

Honderd jaar geleden klonk er een noodkreet van doopsgezinden in toen Zuid-Rusland, nu de Oekraïne. De revolutionaire omwenteling van 1918 bracht een burgeroorlog teweeg met ziektes en hongersnood als gevolg. In het archief van onze kerk ligt fotomateriaal dat een schrijnend beeld schetst van de toenmalige situatie. Doopsgezinden in Europa, Canada en de Verenigde Staten van Amerika sloegen de handen ineen om te helpen. In Nederland werd daartoe de Commissie voor Buitenlandsche Nooden opgericht. Ook in Amerika en Canada bundelde men de krachten. Samen gingen ze wereldwijd mensen die honger leden helpen, om te beginnen in Zuid-Rusland. Het comité kreeg gaandeweg de naam Mennonite Central Committee (MCC). In die eerste jaren kregen duizenden mensen via MCC voedsel, maar men verscheepte ook tractoren en zaaigoed.

TEE Haarlem Abraham

Bart Stobbelaar

Abraham of Donald Duck

De Haarlemse TEE-groep gaat met Abraham in gesprek middels de woorden die opgeschreven staan in Genesis en vervolgens gaan wij ook met elkaar in gesprek óver Abraham.

Wat voor persoonlijkheid verbeeldt Abraham?

Het is net alsof in al die verhalen over hem niet hij het initiatief heeft over zijn leven, maar dat de gebeurtenissen hem overkomen, of zelfs dat hij wordt geleid, misschien wel door de Eeuwige zelf. Abraham die niet zijn leven in eigen hand heeft, maar afwachtend het allemaal aan het leven zelf overlaat. 'Het komt toch wel goed', concludeert de een, 'lekker makkelijk als je in een hogere macht gelooft'.

Een ander vindt Abraham maar saai, liever een bestaan als Donald Duck, die gaat gewoon voor *better and worse* zijn

MCC eeuwfeest

In 2020 viert MCC het eeuwfeest dat is gegroeid vanuit de eerste inzet in Rusland. Tegenwoordig is MCC actief in meer dan vijftig landen met (nood) hulpacties, het bevorderen van duurzame ontwikkeling en het versterken van vredesinitiatieven. De Nederlandse Zendingsraad en Wereldwerk (een samengaan van Vredesgroep en Bijzondere Noden) laten veel van de buitenlandse projecten via MCC lopen. In de decennia na de Tweede Wereldoorlog zijn honderden doopsgezinde jongeren uit Nederland, waaronder ook een aantal uit Haarlem, als zogenaamde 'trainee' als vrijwilliger met MCC verbonden geweest.

een inspirerende dag

MCC-International wil het eeuwfeest naast andere landen ook in Nederland vieren. Het zal een dag in Haarlem worden, waar iedereen die op enigerlei wijze betrokken is (of was) bij het werk van MCC zich uitgenodigd mag weten: trainees, vrijwilligers, contactpersonen

door Sybout van der Meer

van zending en WereldWerk, kerkenraden enz. Er zullen informatieve lezingen zijn, ook kritisch m.b.t. huidige fondswerving en projectkeuzes, er zullen diverse workshops zijn, uiteenlopend van kennisoverdracht over projecten tot creatieve activiteiten als het maken van een grote muurschildering en het werken aan een quilt of deelname aan een ad hoc koor.

Lezers van *Doopsgezind Haarlem* die zich willen oriënteren op de vraag hoe hedendaags hulpwerk verantwoord gestalte kan krijgen, zijn ook welkom. Het MCC-eeuwfeest wordt zeker geen nostalgisch terugblikken, maar een uitdagende dag om vanuit praktisch geloven en betrokkenheid op toekomst voor de volgende generaties hernieuwde motivatie en handreikingen te krijgen ●

Zaterdag 18 april
Grote Vermaning | Frankestraat 24
Haarlem

gang, probeert ongehinderd door welke remming dan ook van alles uit, als een ongeleid projectiel volgt hij zijn instinct en zie, hij komt altijd wel weer op zijn pootjes terecht. De uitkomst lijkt dus hetzelfde, Abraham en Donald Duck liggen ineens in elkaars verlengde. Met beiden loopt het kennelijk uiteindelijk goed af.

Toch is niets minder waar. Als de vergelijking doorgetrokken wordt, dan is het juist zo dat Abraham heeft afgerekend met de bestaanswijze als die van de stripfiguur. Hij is uitgetrokken uit het land van 'laat Gods water maar over Gods akker stromen'. Abraham zoekt een weg waar geen weg lijkt te zijn. Hij laat zich daarin niet sturen door het lot, noch door zijn instinct. Door de Eeuwige dan? Dat is nog maar de vraag. De stem waaraan hij gehoor wil geven is niet altijd regelrecht te verstaan als de stem van God. Misschien is het zelfs zijn eigen stem. Een stem die hem aanspoort vasthoudend en volhardend de absurditeit van het bestaan te weerstaan en geen kans te geven om hem klein te krijgen. Abraham blijft tegen de klippen op daarin en daarop vertrouwen. Zo, in de wisselwerking van de stem van de Eeuwige die zijn eigen stem kan zijn, en omgekeerd, gaat Abraham zijn weg. ●

uit de kerkenraad

de Heerenkamer

door Johannes Homan
& Janneke Kanbier

Sinds vorig jaar zomer hadden inwoning! De jonge gemeente Re:Connect maakte dankbaar gebruik van ons gebouw. Met verwondering zagen wij ze iedere zondag na onze dienst binnenkomen. Er werd gesleept met instrumenten en geluidsboxen, kinderstemmen klonken in de gangen. Al met al zeer levendig. Nu heeft Re:Connect besloten om elders te gaan kerken. Wij wensen hun veel succes en Gods zegen op hun nieuwe locatie.

U heeft ze vast zien staan; de koetsjes van Sjoerd. Ze staan nog op de Slachtplaats. Binnenkort gaat een van de

koetsjes naar Friesland en de andere nemen wij van Sjoerd over. Het koetsje zal ergens bij de ingang van de Grote Vermaning komen te staan met daarbij een overzichtsbord over Doopsgezinden Wereldwijd. Op 18 april a.s. zal er in de Grote Vermaning een bijeenkomst zijn ter ere van het 100-jarig bestaan van het MCC. De organisatie verwacht zo'n 150 deelnemers uit het hele land.

Op zondag 12 januari is mw. Corrie van Dijk thuis gedoopt door onze leraar Herman Heijn. Het was een mooie intieme doopplechtigheid. Wij heten

in memoriam Liesbeth Willemse

Op 29 oktober overleed Liesbeth Willemse-de Ruig. Liesbeth was op verschillende wijze bij onze gemeente betrokken. Ze collecteerde na de dienst, bezocht regelmatig bijbelcursussen en nam deel aan de Oosterduinleeskring. Eigenlijk was ze voor haar leeftijd zeer vitaal, tot er in het najaar problemen kwamen met haar hart. Ze vierde nog haar gaste verjaardag en werd even later opgenomen. Liesbeth zal ik mij herinneren als een betrokken mens die zeer prettig in de omgang was. De crematieplechtigheid heeft in familiekring plaatsgevonden. In januari hebben wij haar in de leeskring herdacht. Moge zij rusten in vrede, wij zullen haar missen. ●

ds. Herman Heijn

zr. Van Dijk van harte welkom in onze gemeente.

Vorig jaar is er twee keer een dienst in de Grote Vermaning voorbereid en uitgevoerd door een groep gemeentelieden en in januari is er weer een groep bezig geweest met de voorbereiding van een dienst op 2 februari in de Kleine Vermaning. Mensen die hieraan meewerkten beleefden daar grote voldoening aan. Voor 3 mei is er opnieuw zo'n dienst gepland. Wie daar ook eens aan mee zou willen doen kan zich opgeven bij Janneke Kanbier.

Op 11 januari jl. had de DK een heisessie om nog eens door te nemen wat voor de komende periode onze uitgangspunten zijn en op welke activiteiten wij ons willen focussen. Wij kwamen tot de conclusie dat het dna van onze gemeente toch heel goed verwoord is in de tekst: 'Dopen wat mondig is, spreken wat bondig is, vrij in 't christelijk geloven, daden gaan woorden te boven!' Wij zullen u de komende periode op de hoogte houden van onze voortgang. ●

sneelm@il

Sneel bruist

De jeugd heeft de toekomst!
Maar nu blikken we even terug op 2019.

Op vrijdagmiddag draven er meestal zo'n 8 tot 10 meiden in de leeftijd van 9 tot 12 door het Jongerenhuis Sneel. Eerst even stoom afblazen van de toch meestal volle schoolweek. Als je aan de meiden vraagt wat is de leukste dag van de week dan is het de vrijdag: 'Want dan gaan we naar Sneel!'

door Sonja Meijer

De activiteiten waren divers de afgelopen periode. Zo zijn de meiden op speurtocht geweest in de stad tijdens het startweekend, was er veel aandacht voor 'crea-bea', zijn er troostknuffels gemaakt, Sint en kerst gevierd, gesjoeld en zijn er prachtige kerstkaarten gefabriceerd. En... De meeste meiden waren actief aanwezig bij de andere activiteiten die in de kerk of op andere plekken plaatsvonden. Een aantal meiden waren mee naar Giethoorn. Enthousiast en moe kwamen ze terug.

We hadden de Knikkerbaan op het Festival Zondag op 30 juni, het grote succes van de Museumnacht Kids met honderden kinderen over de 'vloer' in de Grote Vermaning, (verkleed op de foto en pizza etend in jongerenhuis Sneel). Onze meiden waren niet bij te houden tijdens de Urban Trail. Wat een enthousiasme! We hebben een paar keer een Verhalenboombijeenkomst gehouden met mooie thema's. En de meiden waren prachtige herders in de stal, op bezoek bij de echte baby Jezus en het echte paard. De kerstviering met de prachtige Engelen, we werden er stil van! Maar niet te lang, want we zongen natuurlijk allemaal graag mee. Er was een grote opkomst met maar liefst 37 kinderen. Het smaakt naar meer.

Het was een jaar van Samen Vieren. Tijdens de vele activiteiten waren er weer meer 'jonkies' aanwezig. In de afgelopen maanden werden het jeugdwerk en de projectvernieuwing op een vruchtbare wijze op elkaar afgestemd. Voor 2020 staan er opnieuw mooie 'projecten' op de agenda. We verheugen ons erop en jullie horen van ons! •

Lego Event met Sneel

Het is bijna februari en dan staat er weer een week vakantie in de coulissen! En wat doe je als er geen sneeuwfeest plaatsvindt? Dan organiseer je een Lego Festijn!

Het is helaas nog niet helemaal zeker, maar ik ben druk bezig om een heeee grote bak Lego afgeleverd te krijgen in de kerkzaal van de Grote Vermaning, in samenwerking met Jan Steen Lego uit Woerden. Als het lukt kan er op woensdag 19 en donderdag 20 februari volop gebouwd worden en is er ook een bouwwedstrijd! Zet de data alvast in je agenda. Via flyers, krant, website,

Facebook en de nieuwsbrief houden we jullie op de hoogte of het evenement doorgaat! Dat zou supergaaf zijn! Alle Sneel kids staan te popelen, maar we verwachten dat er in heel Haarlem en omgeving veel kinderen zijn die het heerlijk vinden om zich een paar uur onder te dompelen in de wereld van Lego!

Sonja Meijer

foto: Marisa Beretta

workshop fotografie

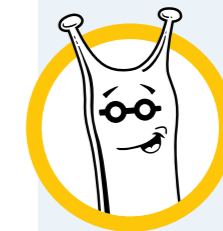
Nieuwe Haarlemmers fotograferen Haarlem

Zaterdagmiddag: het jongerenhuis Sneel stroomt vol met jonge Nieuwe Haarlemmers. Op de fiets vanuit Haarlem-Noord of Schalkwijk. Allemaal met ijskoude handen. Want handschoenen of wanten hebben ze niet of is niet 'stoer'.

wat wordt je verhaal?

Als iedereen voorzien is van thee, limonade en een oliebol begint de cursus fotografie. Marisa Beretta, journalistiek fotografe, zet iedereen direct aan het

werk. Je gaat nu foto's maken voor het *Haarlems Dagblad*, maar je moet eerst nadenken: wat is het verhaal dat je met jouw foto wilt vertellen. Centraal thema is: *Winter in Haarlem*. In twaalf tellen wordt het thema uitgewerkt en op papier gezet. In het Nederlands. Hulp is af en toe geboden want hoe schrijf je 'glühwein' en hoe heten die witte dingen die uit de lucht vallen. Juist: 'sneeuwvlokjes'. Gelukkig kunnen Sneler Emma de Lugt en jeugdwerker Nathalie Bienfait helpen.

Sneel is de verzamelnaam voor het jeugd- en jongerenwerk van de Doopsgezinde Gemeente Haarlem (VDGH). Er wordt van alles georganiseerd, voor iedereen van 4 tot 30+. Kijk voor het gehele aanbod op www.sneel.nl bij 'groepen'.

Jeugd- en jongerenhuis Sneel
Peuzelaarsteeg 4
2011 HV Haarlem, 023 534 34 08
sneel@vdgh.nl

op pad met de camera

De Nieuwe Haarlemmers gaan op pad. De route wordt bepaald: eerst naar de Botermarkt en dan naar Jan Monnikendam. Bij elkaar blijven is eigenlijk geen optie. Het zwermt direct uit. Op de Botermarkt brengen we een bezoek aan 'Bakken & Bikken' waar Bakker Roland ons warm onthaalt. Kom maar achter de toonbank. Ook bij diverse stalletjes wordt alle medewerking verleend. Bij Jan Monnikendam zijn we ook meer dan welkom om foto's te maken van het vuurwerk. En dan snel terug naar Sneel.

keuzes maken

Daar is journaliste Annemiek Windt van het *Haarlems Dagblad* inmiddels gearriveerd. Al sinds 2015, toen in de Koepel honderden vluchtelingen werden opgevangen, is Annemiek betrokken bij het wel en wee van Nieuwe Haarlemmers. Eén voor één worden de foto's in de computer geladen. Wat vind je zelf de mooiste foto? En waarom? Dat is nog een hele klus. Gelukkig zijn er nog voldoende oliebolletjes. Een uurtje later zijn de keuzes gemaakt. En op zaterdag stond er een groot artikel in het *Haarlems Dagblad*. •

Willemien Ruygrok

kerkdiensten

aanvang 10.30 uur,
tenzij anders aangegeven

zondag 2 februari

Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn
Kleine Vermaning
dienst door voorbereidingsgroep leden

donderdag 6 februari

Spaar en Hout ds. A.J. Noord
15.00 uur

zondag 9 februari

Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn
themadienst

zondag 16 februari

Kleine Vermaning ds. A.J. Noord

zondag 23 februari

Grote Vermaning ds. A.J. Noord
m.m.v. de cantorij

zondag 1 maart

Grote Vermaning geen dienst
Remonstrantse kerk ds. A.J. Noord
dienst kleine kerken
Kleine Vermaning ds. J. Brüsewitz

zondag 8 maart

Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn
themadienst met de jongeren

zondag 15 maart

Kleine Vermaning ds. H.S.J. Heijn

zondag 22 maart

Grote Vermaning ds. A.J. Noord

zondag 29 maart

Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn

zondag 5 april

Grote Vermaning ds. A.J. Noord
palmпасen

donderdag 9 april

Spaar & Hout ds. A.J. Noord
15.00 uur
Grote Vermaning ds. H.S.J. Heijn
witte donderdag, 19.30 uur

adressen

Grote Vermaning
Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem
Kleine Vermaning
Postlaan 16, 2101 VE Heemstede
Spaar en Hout
Kleine Houtweg 139, 2012 CG Haarlem

vervoer naar de diensten

Kunt u niet zelfstandig naar de diensten komen dan kunt u gebruik maken van Ataxi. De heer Ali Mobayen van Ataxi brengt u van en naar de kerk. Ataxi is een eenmansbedrijf, dus als het kan vooraf reserveren. Dit doet u op nummer 06 24 59 07 99. U hoeft niet af te rekenen. Als u zegt dat u bij de VdGH hoort gaat de rekening automatisch naar de administratie en wordt betaald uit het 'taxifonds'. Schroom niet te bellen, het is ervoor!

dopelingen

Grote Vermaning

Op de doop zijn toegetreden:
op zondag 8 december 2019 Anna-
marie Angenent-Booij en Christien
van der Minne-Kaars Sijpensteijn,
en op zondag 12 januari 2020
Corrie van Dijk.

gebedsgroep en -intenties

Iedere 2e en 4e zondag van de maand
is er vóór de dienst in de bibliotheek

een gebedsgroep. U kunt binnenlopen
vanaf 10.00 uur. Gebedsintenties voor
de voorbeden kunt u sturen naar:
administratie@vdgh.nl

opbrengst collectes

november/december

- Centrum € 716,06
- Zuid € 355,75
- Mennonite Diakonia Service
€ 398,65
- Voedselbank € 1.121,35

collectedoelen

februari

'Sheltersuit'. Een organisatie die van
oud materiaal, vooral jassen, warme
slaapzakken maakt voor mensen die
het koud hebben. Dit wordt gedaan in
een sociaal atelier in Enschede, meest
door mensen met een afstand tot de
arbeidsmarkt en asielzoekers en
wordt gesponsord door de Rabobank.
Motto: 'zo maken we de wereld
warmer'.

maart

Het maatschappelijk werk van de
eigen gemeente.

verlof

Ds. Herman Heijn gaat na Pasen
tot medio augustus met studieverlof.

colofon

Doopsgezind Haarlem is een twee-maan-
delijkse uitgave van de Vereenigde Doops-
gezinde Gemeente te Haarlem

redactie Herman Heijn & Willemien

Ruygrok

druk Drukkerij Trepico, Nijkerk

foto's Herman Heijn, tenzij anders vermeld

oplage 900

ontwerp & opmaak Susan de Loor,
Kantoordeloor Haarlem

Het volgende nummer verschijnt op
28 maart. Kopij uiterlijk 5 maart zenden
aan communicatie@vdgh.nl of aan
VDGH Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem,
telefonisch contact 023 532 18 83.

Een vrijwillige bijdrage voor *Doopsgezind
Haarlem* is welkom op rekeningnummer
NL82 ABNA 05 61 23 48 76 t.n.v. de Vereenig-
de Doopsgezinde Gemeente te Haarlem,
o.v.v. 'Doopsgezind Haarlem'.

© VdGH 2020